

FİNANSAL MUHASEBE I

**BORÇLAR/ YÜKÜMLÜLÜKLER/
YABANCI KAYNAKLAR
ve
ÖZKAYNAKLAR**

E. KAYA

Amaçlar:

- **Borç kavramını tanımlayabilmek**
- **Mali, ticari ve diğer borçları ayırt edebilmek**
- **Borç hesaplarını sınıflandırabilmek**
- **Senetsiz borç işlemlerini muhasebeleştirebilmek**
- **Senede bağlı borç işlemlerini muhasebeleştirebilmek**
- **Öz sermaye kavramını açıklayabilmek,**
- **Sermaye işlemlerini gerçekleştirebilmek**
- **Öz sermaye ile kâr/zarar kavramını ilişkilendirebilmek**
- **Borç ve öz sermaye hesaplarının bilançooya taşınmasını açıklayabilmek**

YABANCI KAYNAKLAR/ YÜKÜMLÜLÜKLER

KISA VADELİ

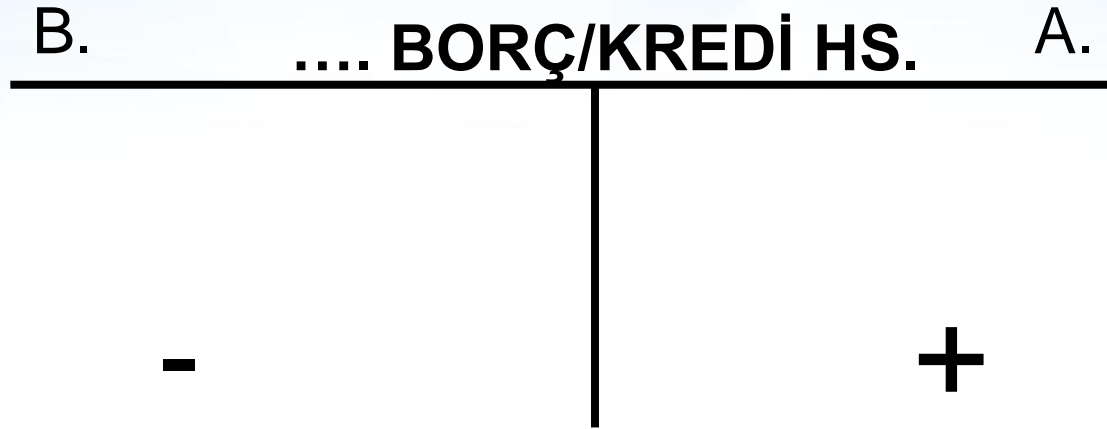
- **MALİ BORÇLAR**
- **TİCARİ BORÇLAR**
- DİĞER BORÇLAR
- ALINAN AVANSLAR
- ÖDENECEK VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER
- BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI
- GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI
- DİĞER KISA V. YABANCI KAYNAKLAR

UZUN VADELİ

- **MALİ BORÇLAR**
- **TİCARİ BORÇLAR**
- DİĞER BORÇLAR
- ALINAN AVANSLAR
- BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI
- GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI
- DİĞER UZUN V. YABANCI KAYNAKLAR

Pasif hesapların işleyişi

MALİ BORÇLAR

Kısa Vadeli

300 Banka Kredileri

301 Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar

302 Ert. Fin. Kira. Borçlanma Maliyetleri (-)

303 U.V. Kredilerin Anapara Taksit ve Faizleri

304 Tahvil Anapara Borç Taksit ve Faizleri

305 Çıkarılmış Bonolar ve Senetler

306 Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler

308 Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)

309 Diğer Mali Borçlar

Uzun Vadeli

400 Banka Kredileri

401 Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar

402 Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (-)

405 Çıkarılmış Tahviller

407 Çıkarılmış Diğer M.Kıymetler

408 Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)

409 Diğer Mali Borçlar

B. 300 BANKA KREDİLERİ HS. A.

-

+

B. 400 BANKA KREDİLERİ HS. A.

-

+

TİCARİ BORÇLAR

Kısa Vadeli

320 SATICILAR

321 BORÇ SENETLERİ

322 BORÇ SENETLERİ REESKONTU (-)

325 Ertelenmiş Ticari Borçlar Vade Farkı (-)

326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR

329 DİĞER TİCARİ BORÇLAR

Uzun Vadeli

420 SATICILAR

421 BORÇ SENETLERİ

422 BORÇ SENETLERİ REESKONTU (-)

425 Ertelenmiş Ticari Borçlar Vade Farkı (-)

426 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR

429 DİĞER TİCARİ BORÇLAR

Ticari Borç hesaplarının işleyişi

B.	320 SATICILAR HS.	A.
-		+

B.	321 BORÇ SENETLERİ HS.	A.
-		+

B.	420 SATICILAR HS.	A.
-		+

B.	421 BORÇ SENETLERİ HS.	A.
-		+

DİĞER BORÇLAR

Kısa Vadeli

331 ORTAKLARA BORÇLAR

332 İŞTİRAKLERE BORÇLAR

333 BAĞLI ORTAKLIKLARA BORÇLAR

335 PERSONELE BORÇLAR

336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR

337 DİĞER BORÇ SENETLERİ REESKONTU -

Uzun Vadeli

431 ORTAKLARA BORÇLAR

432 İŞTİRAKLERE BORÇLAR

433 BAĞLI ORTAKLIKLARA BORÇLAR

436 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR

437 DİĞER BORÇ SENETLERİ REESKONTU -

438 KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR

DİĞER YABANCI KAYNAKLAR

Kısa Vadeli

- 34 Alınan Avanslar
- 35 Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakedişleri
- 36 Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler
- 37 Borç ve Gider Karşılıkları
- 38 Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları
- 39 Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

Uzun Vadeli

- 44 Alınan Avanslar
-
- 47 Borç ve Gider Karşılıkları
- 48 Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları
- 49 Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar

1. Aşağıdaki kayıt hangi işleme aittir?

<u>BANKA KREDİLERİ</u>	1.000	
		<u>KASA</u>
		1.000

- A. Bankadan nakit kredi çekilmesi
- B. Bankada işletme adına kredi hesabı açılması
- C. Banka kredisi hesabına para yatırılması
- D. Banka kredisi hesabına müşteri havalesi kabulü
- E. Banka kredisi hesabına faiz tahakkuk ettirilmesi

1. Aşağıdaki kayıt hangi işleme aittir?

<u>BANKA KREDİLERİ</u>	1.000	
		<u>KASA</u>
		1.000

- A. Bankadan nakit kredi çekilmesi
- B. Bankada işletme adına kredi hesabı açılması
- C. Banka kredisi hesabına para yatırılması**
- D. Banka kredisi hesabına müşteri havalesi kabulü
- E. Banka kredisi hesabına faiz tahakkuk ettirilmesi

2. Aşağıdakilerden hangisi, belirlenen limit dahilinde serbestçe para çekilip yatırılan nakdî kredi türüdür?

- A. Bloke kredi hesabı**
- B. Avans kredisi hesabı**
- C. Teminatlı kredi hesabı**
- D. Borçlu cari hesap**
- E. Alacaklı cari hesap**

2. Aşağıdakilerden hangisi, belirlenen limit dahilinde serbestçe para çekilip yatırılan nakdî kredi türüdür?

- A. Bloke kredi hesabı**
- B. Avans kredisi hesabı**
- C. Teminatlı kredi hesabı**
- D. Borçlu cari hesap**
- E. Alacaklı cari hesap**

3. Banka kredileri hesabından işletmenin aynı bankadaki mevduat hesabına aktarılan para için hangi kayıt yapılır?

A. Banka Kredileri borçlu, Bankalar alacaklı

B. Banka Kredileri borçlu, Kasa alacaklı

C. Bankalar borçlu, Banka Kredileri alacaklı

D. Kasa borçlu, Banka Kredileri alacaklı

E. Banka Kredileri borçlu, Alınan Avanslar alacaklı

3. Banka kredileri hesabından işletmenin aynı bankadaki mevduat hesabına aktarılan para için hangi kayıt yapılır?

A. Banka Kredileri borçlu, Bankalar alacaklı

B. Banka Kredileri borçlu, Kasa alacaklı

C. Bankalar borçlu, Banka Kredileri alacaklı

D. Kasa borçlu, Banka Kredileri alacaklı

E. Banka Kredileri borçlu, Alınan Avanslar alacaklı

4. Senet düzenlenerek mal satın alma işleminde, hangi hesaba, ne yönde kayıt yapılır?

A. Alacak Senetleri Hesabına borç

B. Alacak Senetleri Hesabına alacak

C. Ticari Mallar Hesabına alacak

D. Borç Senetleri Hesabına borç

E. Borç Senetleri Hesabına alacak

4. Senet düzenlenerek mal satın alma işleminde, hangi hesaba, ne yönde kayıt yapılır?

A. Alacak Senetleri Hesabına borç

B. Alacak Senetleri Hesabına alacak

C. Ticari Mallar Hesabına alacak

D. Borç Senetleri Hesabına borç

E. Borç Senetleri Hesabına alacak

5. İşletme KrediBank'ta adına açılan açık kredi hesabından kullandığı 500.000 TL'yi YatırımBank mevduat hesabına aktarmıştır. Bu bilgiye göre işletmede yapılacak yevmiye kaydını gösteriniz.

5. İşletme KrediBank'ta adına açılan açık kredi hesabından kullandığı 500.000 TL'yi YatırımBank mevduat hesabına aktarmıştır. Bu bilgiye göre işletmede yapılacak yevmiye kaydını gösteriniz.

102 BANKALAR HS.	500.000
-------------------------	----------------

-Yatırım Bank A.C/H.

300 BANKA KREDİLERİ HS.	500.000
--------------------------------	----------------

-KrediBank B.C/H.

6. İşletmenin müşterisi Sn. Can'ın, cari hesabına karşılık, İşletmenin AkarBank B.C./H. na 25.000 TL havale/ EFT gönderdiği bilgisi alınmıştır. İşletmede yapılacak kayıt nedir?

6. İşletmenin müşterisi Sn. Can'ın, cari hesabına karşılık, İşletmenin AkarBank B.C./H. na 25.000 TL havale/ EFT gönderdiği bilgisi alınmıştır. İşletmede yapılacak kayıt nedir?

300 BANKA KREDİLERİ HS. 25.000

-AkarBank B.C/H.

120 ALICILAR HS.

25.000

-Alıcı S. Can C/Hs.

7. İşletmenin 200.000 TL açık hesabı bulunan satıcı Varlık Ticaret A.Ş. tarafından, 33.000 TL ND'li 4, 8, 12 ay vadeli üç adet ve 101.000 TL ND'li 24 ay vadeli bir adet borç senedi talep edilmiştir. İşletme bu talebi karşılamıştır. Yapılacak kayıt nedir?

7. İşletmenin 200.000 TL açık hesabı bulunan satıcı Varlık Ticaret A.Ş. tarafından, 33.000 TL ND'li 4, 8, 12 ay vadeli üç adet ve 101.000 TL ND'li 24 ay vadeli bir adet borç senedi talep edilmiştir. İşletme bu talebi karşılamıştır. Yapılacak kayıt nedir?

320 SATICILAR HS.	200.000
--------------------------	----------------

-Varlık Tic. A.Ş.

321 BORÇ SENETLERİ HS.	99.000
-------------------------------	---------------

-33.000.- 4, 8, 12 ay vadeli

421 BORÇ SENETLERİ HS.	101.000
-------------------------------	----------------

-101.000.- 24 ay vadeli

ÖZ KAYNAKLAR

- **ÖDENMİŞ SERMAYE**
- **SERMAYE YEDEKLERİ**
- **KÂR YEDEKLERİ**
- **GEÇMİŞ YILLAR KÂRLARI**
- **GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI (-)**
- **DÖNEM NET KÂRI/ZARARI**

Öz sermaye hesaplarının işleyişi

B. 500 SERMAYE HS. A.

-

+

B. 501 ÖDENMEMİŞ SERMAYE HS. A.

+

-

1.Aşağıdaki hesaplardan hangisi alacak kalanı vermez?

A. Sermaye

B. Özel Fonlar

C. Yasal Yedekler

D. Dönem Net Kârı

E. Ödenmemiş Sermaye

1.Aşağıdaki hesaplardan hangisi alacak kalanı vermez?

A. Sermaye

B. Özel Fonlar

C. Yasal Yedekler

D. Dönem Net Kârı

E. Ödenmemiş Sermaye

2. Dönem Kârı/Zararı Hesabının 2.500 TL alacak kalanı vermesi durumunda seçeneklerden hangisi doğrudur?

A. Dönem Kârı 2.500 TL'dir

B. Dönem Zararı 2.500 TL'dir

C. İşletmenin öz sermayesi 2.500 TL'dir

D. Vergiye tabi gelir 2.500 TL'dir

E. Kasa mevcudu 2.500 TL'dir

2. Dönem Kârı/Zararı Hesabının 2.500 TL alacak kalanı vermesi durumunda seçeneklerden hangisi doğrudur?

A. Dönem Kârı 2.500 TL'dir

B. Dönem Zararı 2.500 TL'dir

C. İşletmenin öz sermayesi 2.500 TL'dir

D. Vergiye tabi gelir 2.500 TL'dir

E. Kasa mevcudu 2.500 TL'dir

3. Kısa vadeli borç 50.000.-, uzun vadeli borç 27.500.-, Sermaye hesabının kalanı 40.000 TL, ödenmemiş sermaye 12.500 TL ise, işletmenin aktif toplamı kaç TL'dir?

A. 27.500

B. 77.500

C. 82.500

D. 105.000

E. 117.500

3. Kısa vadeli borç 50.000.-, uzun vadeli borç 27.500.-, Sermaye hesabının kalanı 40.000 TL, ödenmemiş sermaye 12.500 TL ise, işletmenin aktif toplamı kaç TL'dir?

A. 27.500

B. 77.500

C. 82.500

D. 105.000

E. 117.500

4. İşletmenin dönem başı özsermayesi 300.000 TL, dönem gelirleri 153.000 TL ve dönem giderleri 98.000 TL ise, [Varlıklar – Yabancı Kaynaklar] formülünden yararlanarak aşağıdakileri cevaplayınız;

- İşletmenin kârı/zararı nedir?**
- Dönem sonu öz kaynaklar kaç TL'dir?**

4. İşletmenin db özsermayesi 300.000 TL, dönem gelirleri 153.000 TL ve dönem giderleri 98.000 TL ise, [Varlıklar – Yabancı Kaynaklar] formülünden yararlanarak aşağıdakileri cevaplayınız;

- İşletmenin kârı veya zararı nedir?

Kâr/Zarar= Gelirler – Giderler «153.000 – 98.000» = 55.000 TL kâr

- Dönem sonu öz kaynaklar kaç TL'dir?

Dönemsonu Özkaynak= Dönembaşı Özkaynak + Kâr

355.000 TL = «300.000 + 55.000»

***Not: Kâr/Zarar = D.sonu öz sermaye – D.başı öz sermaye**

BORÇLAR ve/veya ÖZKAYNAKLAR

İşletmenin finansal durumu (varlık-kaynak) ile faaliyet sonuçları (gelir-gider) arasında nasıl bir ilişki olduğunu araştırınız.

- **Yabancı kaynaklar ile öz kaynakların farkını belirtiniz.**
- **Finansal durum ile faaliyet sonuçlarının neden ayrı raporlandığını tartışınız.**